

'Wel handel, maar op aangepast prijsniveau'

Rustige markt fok- en gebruiksvee

De handel in fok- en gebruiksvee is rustig. Door de lage melkprijs en de onzekerheid rondom het fosfaatbeleid zijn melkveehouders voorzichtig met vee aankopen. Ook de handel in exportvaarzen loopt terug, door minder vraag vanuit het buitenland. Er is wel handel, maar op een aangepast prijsniveau, zeggen veehandelaren.

Uit cijfers van Vee & Logistiek Nederland van half april blijkt dat de prijzen van gebruiksvee de laatste weken stabiel zijn. De prijs van melkvee eerste kwaliteit ligt tussen de 1.000 en 1.250 euro. Voor exportvaarzen langdragend wordt 950 tot 1.000 euro betaald en voor exportvaarzen kortdragend 900 tot 950 euro (gebruiksvee in euro's per stuk 'af boerderij', inclusief btw en exclusief vracht en commissie). Uitstoot melkveehouderij slachtkoeien eerste kwaliteit leveren 2,50 tot 2,85 euro per kilo

geslacht gewicht op (inclusief btw en exclusief vracht en commissie). Voor worstkoeien eerste kwaliteit wordt tussen de 1,60 en 2,00 euro per kilo geslacht gewicht betaald.

Forse prijsdaling

Auke de Haan, voorzitter sectorcommissie Rundveehandeling van Vee & Logistiek Nederland, heeft nog geen pijn in zijn buik van de rustige handel in fok- en gebruiksvee, maar hij merkt

duidelijk dat er minder vraag naar koeien is, met een forse prijsdaling tot gevolg. „Vorig jaar wilde iedereen rond deze tijd koeien kopen“, stelt De Haan, tevens veehandelaar in Jubbega (FR). „Nu kijken de veehouders de kat uit de boom. De melkprijs is laag, de AMvB grondgebondenheid is dit jaar voor het eerst van kracht en er is nog veel onduidelijkheid over het fosfaatbeleid.“ Werd in mei vorig jaar nog 1.500 tot 1.800 euro voor eerste klas melkkoeien betaald, op dit

moment brengen de dieren 500 tot 600 euro minder op, rekent De Haan voor. „We hebben vorig jaar tot 2 juli heel veel koeien verkocht. Daarna was het een week of zes erg rustig, toen was er even niemand die wat deed. In de herfst trok de vraag echter weer flink aan, boeren bleken toch weer vertrouwen in de melkerij te krijgen. Nu de lage melkprijs aanhoudt, worden melkveehouders voorzichtiger. Natuurlijk zijn er boeren die koeien aankopen, vooral veehouders die zelf geen jongvee opfokken, maar ze moeten wél betaald worden.”

Europese malaise

De lage melkprijs heeft niet alleen invloed op de handel in Nederland. Ook elders in Europa is er veel minder vraag naar koeien, omdat er weinig wordt verdiend,ervaart De Haan. Hij verkocht onlangs een koppel koeien aan een Belgische boer, die de dieren een dag later afbestelde. Met een melkprijs van 23 cent en een verlaging in het verschieft, durfde de veehouder het niet aan. Ook in landen als Polen, Letland, Litouwen en Rusland, waar de melkprijs rond de 20 cent ligt, verdienen de boeren te weinig om knap vee aan te kopen. „De prijs voor exportvaarzen is in jaren niet zo slecht geweest. Bracht een vaars naar Rusland vorig jaar nog 1.150 euro op, nu beuren boeren zo'n 200 euro minder.” Daarnaast stoppen er in Duitsland en Denemarken steeds meer boeren die voor deze magere melkprijs niet meer willen melken, kaart De Haan een andere kwestie aan. „Die koeien komen voor een deel op de Nederlandse markt terecht. Vorig jaar was het geen enkel probleem om de dieren kwijt te raken. Nu merk je dat het veel moeilijker wordt een plek voor deze koppels te vinden.”

Aangepast prijsniveau

Derk Jan Kuenen, veehandelaar in Zelhem

(GD), kon in het voorjaar van 2015 met gemak een koppel koeien wegzetten bij groeiende melkveehouders. Met de afschaffing van het quotum stonden de boeren in de startblokken om los te gaan, zegt hij. „Je zag de veeprijzen vanaf maart 2015 omhoog schieten. In de winter van 2014/2015 waren de prijzen nog matig, omdat de melkproductie toen flink moest worden afgeremd. Mensen die toen vaarzen kochten, betaalden zo'n 500 euro minder dan in mei 2015. Boeren probeerden na maart zo snel mogelijk hun stallen vol te krijgen. Maar niemand wist welke kant het zou uitgaan.”

Kueneen constateert nu dat de markt in een negatieve spiraal zit. Toch is er met aangepaste prijzen wel degelijk handel mogelijk, stelt hij. „Je moet meebewegen met de markt. Als het prijsniveau netjes is, blijven de boeren vee aankopen. Je ziet dat melkveehouders nu gaan rekenen. De prijs van slachtvee blijft redelijk hangen: een dikke koe van 330 kilo brengt nog 800 tot 900 euro op. Het gat tussen een slacht- en een melkkoe is vele malen kleiner dan dat wel eens is geweest. Als een boer bijvoorbeeld dertig melkkoeien koopt en twintig slachtkoeien wegdoet, moet hij weliswaar bijbetalen, maar het verschil is te overzien.”

Minder koeien, meer melk

Ook veehandelaar Niels de Jong uit Ter Aar (ZH) stelt dat veehouders door vette koeien te verkopen en verse koeien terug te kopen op een betaalbare wijze hun melkveestapel kunnen verbeteren. „Op die manier kun je met minder koeien meer melk in de tank krijgen. Je merkt wel dat er meer met verstand wordt gemolken, de grote gekkigheid is voorbij. Er is momenteel veel onzekerheid, zowel over de melkprijs als over de regelgeving. Gelukkig is het slachtvee nog redelijk aan de prijs.” Toch ziet hij een lichte kentering. „Normaal is het in deze

tijd zoeken naar slachtkoeien. Nu is het niet moeilijk om de slachthuizen vol te krijgen.” Volgens De Haan en Kueneen houden boeren steeds minder jongvee aan, om te kunnen schuiven in de fosfaatproductie. Jongvee is momenteel weinig waard, aldus De Haan. „Een fokkalfje met goede papieren konden we vorig jaar voor 150 tot 200 euro verkopen, nu is zo'n kalf 50 tot 75 euro waard. Ik heb het idee dat boeren minimaal jongvee aanhouden, om ruimte te maken voor hun koeien. Ook laten veehouders vaker hun jongvee opfokken door een jongvee opfokbedrijf, om zich te kunnen specialiseren in melkvee. Ik vrees echter wel dat er over twee jaar te weinig jongvee is om het vervangingspercentage op de bedrijven op te vangen. Dan zullen veehouders toch weer koeien gaan aankopen.”

Golfbeweging in de markt

Hoewel de markt momenteel zoekende is, is Kueneen niet pessimistisch over de nabije toekomst van de veehandel. „Er is sprake van een bewegende markt, maar golfbewegingen zijn van alle tijden. Er zijn altijd veehouders die mogelijkheden zien en daarop anticiperen. Het is nu te hopen dat de melkprijs niet verder wegzakt. De wet- en regelgeving blijft een heikel punt, er zullen knopen moeten worden doorgehakt. Toch denk ik dat de regelgeving uiteindelijk zal meevallen. Ik zie de boel niet direct in elkaar storten.” De Jong en De Haan denken dat de melkprijs eerst omhoog moet, wil de handel in vee weer aantrekken. „Er is wel handel, maar je kunt niet meer voor een dubbeltje op de eerste rang zitten”, zegt De Jong. „Ik denk dat de melkprijs de komende tijd nog wel iets zal zakken, we zijn er nog niet.” Volgens De Haan valt op staat het aantrekken van de handel met het stijgen van de melkprijs in binnen- én buitenland. „Nederland is per slot van rekening een exportland.” ■

Grondgebondenheid

LTO Nederland waarschuwde begin deze maand dat er 50.000 tot 100.000 koeien moeten worden afgevoerd, als melkveehouders voor 15 mei geen extra grond tot hun beschikking hebben. Dat is het gevolg van de AMvB grondgebondenheid, die in 2016 voor het eerst van kracht is. Volgens de veehandelaren Auke de Haan en Derk Jan Kueneen wordt deze maatregel door menige veehouder onderschat. „Dat betekent dat boeren die flink zijn gegroeid extra grond beschikbaar moeten hebben. Dat is nog niet zo eenvoudig te realiseren.” Volgens veehandelaar Niels de Jong hangen er nog veel koeien boven de markt, maar hij durft niet te zeggen of die allemaal voor 15 mei gaan komen. „Ik kan nog niet zeggen dat er zoveel slachtkoeien komen, dat we niet weten waar we ze moeten laten. Ik word er nog niet nerveus van. Maar ik kan het onderschatten.”

Prijzen gebruiksvee volgens het LEI

